

Политичар који каже да одређени политички правац или спољнополитичка стратегија нема алтернативу, или је велика незналица, наивац ограничених интелектуалних и лидерских способности, или „политикантски фаталиста“, острашћени присталица потпуно опседнут одређеном идеолошком мантром, кроз чију призму гледа на политичку стварност. Политичка реалност таквом човеку, или власти, не допире непосредно. Такви људи не полазе од интереса сопствене државе и народа, него кроз туђинске наочаре са већ утврђеном „идеолошком диоптријом“ посматрају политичке и друштвене појаве. Таква диоптрија искривљује поглед на политичку реалност и чини гледаоца полуслепим и неспособним да разлучи добро од лошег, и да истински поима национални интерес.

У случају српских власти чини се, да су, ове „ружичасте идеолошке наочаре“, које идеализују политичку реалност, учиниле немогуће и убедиле српски режим да не постоје никакве контрадикторности између „светог грала“ - уласка у ЕУ, и очувања територијалне целовитости Србије коју флагрантно и отворено крши та иста ЕУ (односно водеће земље ЕУ, које су и де факто креатори спољне политике исте).

Имајући у виду да актуелна власт у Србији заступа становиште да „ЕУ нема алтернативу“ и истовремено истиче да „никада неће признати независност Косова“, сматрам да ова два суштинска става наше дипломатије не само да су противуречна, него су и апсурдна. Велики апсурд је у томе да водеће земље ЕУ не само да признају квази-државу на Косову, већ и директно помажу промоцији, изградњи и јачању институција те лажи-државе. И исте те водеће земље ЕУ, на крају ће одлучивати и инсистирати на испуњењу и најмањег њиховог захтева пре него што Србија буде „подобна“ да постане део „праве Европе“.

Тиме, српска власт подсећа на човека који пада са небодера и током пада се теши чињеницом да, ето има још времена до удара о земљу, те нема разлога за бригу и да се ситуација неким чудом може променити. Нажалост, чуда се у политици, а посебно у међународним односима не догађају. Јер озбиљна спољнополитичка стратегија гради се и примењује годинама, и пре свега, при том, као основу, узима националне интересе земље. У случају садашњих српских властодржаца, имамо ситуацију у којој они дедукују српски национални интерес полазећи од фаталистичког и ултимативног циља - уласка у ЕУ. Чинећи то, једини критеријум за подобност политике постаје, колико та политика доприноси интеграцији Србије у ЕУ. Односно, једино политички потези који испуњавају тај критеријум имају „привилегију“ да буду прихваћени и промовисани од стране српских власти.

Власти инсистирају да су косовски проблем и питање европских интеграција два одвојена и паралелна процеса, јер једноставно схватају да их косовски проблем омета у достизању апсолутног циља који представља улазак у ЕУ. Другим речима, власт инсистира на одвојености и неподударности та два процеса и питања, како не би угрозили камен темељац њихове политике – безусловну интеграцију у ЕУ. Због тога су осмислили ту површну и неуверљиву конструкцију о одвојености, непостојању везе и неподударности између та два процеса. У реалности они једноставно беже од проблема, јер мисле да простим изоловањем косовског проблема могу да игноришу исти. Тиме привидно заварavaju грађане тврдећи да косовско питање нема никаквог утицаја на динамику европских интеграције Србије.

Крилатица „и Косово и Европа“, само је на нивоу полу-реторике. Кажем полу-реторике зато што власти све чине да остваре напредак у европским интеграцијама без обзира на цену коју плаћају српски грађани и штетности за српске националне интересе. Са друге стране решавање косовског проблема остаје на нивоу реторике и бесмислених потеза (нпр. један у низу, повлачење амбасадора, па враћање у року од месец, два).

Избегавање причања о проблему није решење. То је само одлагање неминовног. Која је сврха спољне политике, ако не, да се отворено дискутује о проблемима, што би значило покушај, да се пронађе решење? Међутим, ма колико наше власти игнорисале повезаност ова два процеса, у одређеном тренутку ЕУ ће тражити експлицитно или имплицитно признање НЗК-а тј. Независне Државе *Kosovë*. Тада ће се наше власти „чудом зачудити“ и запитати пред јавношћу: Како је могуће да је то услов за европске интеграције, када су то тобоже два одвојена процеса?

Најгоре од свега је чињеница, да српски режим игра на све или ништа. У овој опасној „политичкој покер игри“ они су сав улог ставили на једну карту, на интеграције у ЕУ. Ако се којим случајем та опција озбиљно угрози, они немају план Б или резервну стратегију. Озбиљна спољнополитичка стратегија мора увек да садржи план Б, и различите сценарије за различите ситуације и исходе, али наша власт у свом „политикантском коцкању“ суштинским државним интересима, иде на све или ништа. Нажалост таква једна кратковидост и заслепљеност је оно што чини разлику између политиканства и државништва.

Добросуседски односи са Дарданијом

Шта у ствари значи успостављање добросуседских односа са албанским режимом на Косову? Сама дефиниција добросуседске сарадње значи сарадњу између два суседа, а пошто су једини суседи државама друге државе, онда би тиме, имплицитно признали Косово за независну државу.

Укратко, ЕУ ће од нас тражити да са нелегитимним и криминалним режимом на Косову, успоставимо плодотворну сарадњу на многим пољима, односно добросуседство на нивоу какву ни већина земаља у свету нема са својим суседима. Из дипломатске историје и праксе знамо да постоје многе државе које већ деценијама, чак и вековима имају успостављене дипломатске односе, али се њихови међусобни односи не могу окарактерисати као добросуседски (због различитих разлога и сукоба интереса). Захтев од стране ЕУ, за добросуседском сарадњом, није нелогичан, јер он значи улазак у једну економску и политичку унију у којој државе чланице не могу имати озбиљне и нерешене међусобне проблеме. Међутим, за нашу државу успостављање „добросуседске сарадње“ би значило давање легитимитета окупацији дела наше територије и признавање криминалне власти на Косову. Тај добросуседски стисак руке, стисак те исте руке која је узроковала масовни егзодус Срба и злочине над њима у последње две деценије (да не помињемо задња два века наше несрећне историје), аминовао би сва зла учињена према нашем народу на Косову и благосиљао историјску неправду.

Због наведених разлога, сматрам да прихватањем таквог односа и формулације, српска власт не само да се опасно приближава, него и имплицитно признаје лажи-државу на Косову.

Имплицитно признање - услов за чланство?

Мишљења сам да све зависи од њихове процене и коначне одлуке да ли ће примити у чланство земље појединачно, у зависности од „њихове спремности“, или ће примити у пакету више земаља Западног Балкана. Наравно, увек постоји и реална могућност да ЕУ одлучи да, не само да успори, него и потпуно заустави процес даљег ширења.

Ако се ЕУ одлучи за прву опцију, односно појединачни улазак у ЕУ, сматрам да ће учинити све што је у њеној моћи да добије чврста уверавања Србије, да неће правити проблема Косову при његовом формалном учлањењу. Иако је Косово „нелигитимно заморче“ САД и ЕУ, и поред свег њиховог ентузијазма, мислим, да су и они свесни да Косово не може да „престигне“ Србију у европским интеграцијама, при садашњем темпу.

Због тога, најсигурнији метод којим ће Србија оорочити своје обећање, је захтев да Србија формално и експлицитно призна криминални режим на Косову. ЕУ неће веровати обећањима и чврстим уверавањима српских званичника да неће правити велике проблеме, ако ни због чега другог, онда због јавног хвалисања власти да ће као члан ЕУ бити у позицији да боље одбрани територијални суверенитет и врати Косово. Па пошто ЕУ има у виду, не тако тајне планове српских власти и потенцијални долазак државотворне опције на власт, зашто би правила проблеме сама себи. И овог пута, као у много ситуација, не верујем да ће ЕУ наступити јединствено, него ће се наћи „лош момак“, или пар њих међу државама чланицама, који ће инсистирати да не одобри улазак Србије у ЕУ без успостављања дипломатских односа са Косовом. Као што знамо, имајући у виду принцип једногласности при доношењу одлуке, о новој држави чланици ЕУ, довољна је само једна држава чланица да „запржи чорбу“ српским европејцима.

У случају друге опције, односно ако се ЕУ одлучи за „пакетни аранжман“ (пре свега Србије и Косова), онда ће се мало сачекати (по мојој процени минимум до 2020), док „заморче“ макар привидно не стаса, па ће тек тада доћи до прихватања обе државе у чланство, односно државе и лажи-државе. Тиме би ЕУ себе поштедела многих проблема и највероватније не би у том тренутку инсистирала на експлицитном признању. Наравно, и даље би инсистирала на пуној добросуседској сарадњи што би „де факто“ значило имплицитно признање (као што сам већ објаснио).

Додатни услови за улазак у „царство европско“

Један од вероватнијих додатних услова ће бити инсистирање да Србија допусти приступ чланству квази-државе у Уједињеним нацијама и осталим међународним организацијама и без успостављања дипломатских односа. И то ће наравно бити могуће формулисати као (додатни) критеријум достизања „пуних и делотворних добросуседских односа“.

Тенденција у ЕУ инстицуцијама, (пре свега у Европском парламенту) коју примећујем, је и све већа подршка концепту Србије као „асиметричне (кон)федерације региона“, пре свега асиметрије јаких аутономних региона Војводине, Санџака и Прешевске долине, у односу на остатак Србије који може остати под „чврстом руком“ Београда. Ако се игде примећује континуитет комунистичке политике са ЕУ политиком према Балкану, онда је то у златној девизи „слаба Србија, јака Југославија“, односно „слаба Србија, стабилан Балкан“.

Пише: Дамир Мариновић
уторак, 27 април 2010 12:37

Највероватније ће и Хрватска имати шта да каже на српско чланство у ЕУ, јер ће наравно ући у ЕУ као прва међу државама Западног Балкана. Ако Словенија условљава Хрватску (углавном због ливаде и шуме од 70 хектара и ради 2 километра изласка на отворено море), замислите шта ће се тек десити кад Србији буде потребно хрватско одобрење? И поред свих уверавања „великог српског пријатеља“ бившег председника Хрватске, Месића, да тобоже Хрватска не намерава да прави проблеме Србији као што Словенија прави Хрватској, свако ко зна имало о реал-политици може само претпоставити какво нам се изненађење спрема са хрватске стране.

На крају, биће као по оној народној причи о Циги и коњу. Тек што је Цига коња научио гладовати, коњ црче. Такваје и тактика ЕУ према Србији. Кад буде Србија испунила све прописане услове, „научила се гладовати“ и буде прописно „издресирана“ за ЕУ, нестаће и народа и територије.

Неизбежни избор - признавање независности Косова или блокада чланство у ЕУ

Да бисмо знали како ће се пред овим избором српска власт определити, потребно је знати који ће политичари бити на власти у време таквог избора. Пошто у најоптимистичнијим изјавама, европски званичници говоре о 2017. као могућој години чланства у ЕУ, надајмо се да у том тренутку садашња политичка гарнитура неће бити на власти. Мада ни та 2017. на нашу (не)срећу није нимало обећавајућа нити реална, а колико видим и домаћи европејци су почели да паниче.

Како другачије тумачити изјаву председника Тадића „о великој, неопростивој и непоправљивој грешки“ уколико европски политичари не би подржали интеграцију Западног Балкана у Унију. Док га слуша, разуман човек не може а да се не запита да ли је Тадић председник Србије, коме би требало да су на првом месту српски државни интереси, или је он можда председник неке организације и лоби групе регионалног карактера (на подручју Западног Балкана) која се непрестано, упорно и бескомпромисно залаже и промовише улазак региона у ЕУ.

Чврсто сам уверен, да ће било која власт која истински схвата српске националне интересе, а која се нађе пред таквим избором, одлучно одбацила било какву „политичку трговину“ највреднијим капиталом своје државе; као и да би схватила да није вредно зарад уласка у Унију, која се, иначе, налази у великој институционалној, политичкој и економској кризи и чија је будућност упитна, такав капитал стављати у залог. А капитал

и немерљиво благо државе је сам народ, територија, српске светиње у којима Срби вековима прослављају Бога, несебична жртва и проливена крв наших предака на Косову и Метохији и историјска правда.

Као што сам већ напоменуо, чак и ако ЕУ не буде инсистирала на формалном односно експлицитном признању, сигурно ће инсистирати на некој форми имплицитног признања, једног *modusvivendi* односно „добрососуседске сарадње“, које ће у исто време одговарати и краткорочним политикантским интересима српског режима и дугорочним интересима албанске нелегалне и нелегитимне власти. Тиме ће ЕУ нашој власти, а пре свега држави и народу учинити „медвеђу услугу“, иако ће то садашња српска власт оберучке прихватити, јер тиме спашава свој европејски образ и остварује ултимативни и бескомпромисни циљ своје политике – Србија као држава чланица ЕУ. Наравно, власт ће из све снаге, својим познатим пропагандним и спин методама покушати уверити српске грађане да је то *win-win* ситуација и да она представља победу њихове апсурдне девизе „и Европа и Косово“.

Надајмо се да ћемо у том тренутку барем имати среће у несрећи. Среће, јер се надам да ће на власти бити нека друга политичка номенклатура која српски интерес ставља испред свих неизвесних интеграционих процеса. Власт која на територију и границе, не гледа као на „неке ливаде, пашњаке и пустаре“. Власт којој територијални интегритет и суверенитет представља значајан фактор у данашње фукујамско време „глобалне кооперације и европског братства и јединства“.

Политичка и економска криза ЕУ и утицај на потенцијално чланство Србије

Европска унија се задњих година суочава са кризом која не само да може да угрози даље ширење или додатно уздрма заједничку економску политику, већ и да доведе у питање и сам опстанак и сврху Уније.

Почнимо од суштински недемократског карактера усвајања Лисабонског уговора, када је намерно и плански избегаван референдум у земљама чланицама јер је бриселска елита свесна противљења грађана таквој врсти уговора. На водећим позицијама су нелегитимни и недемократски изабрани представници бриселске бирократије. Узмимо за пример, баронесу Катрин Ештон, високу представницу за спољну политику и безбедност, која ни на једној функцији коју је обављала у свом професионалном животу није била изабрана од стране грађана, већ је увек била промовисана на престижне

позиције од стране, или британске, или бриселске корумпиране елите.

Приметан је и потпуни губитак стратешког компаса ЕУ, која је деведесетих кренула са великим амбицијама, да постане и политички џин. Сада видимо да је остала на нивоу политичког патуљка не успевши да постигне један од својих фундаменталних циљева - креирање заједничке спољне и безбедносне политике. Што се тиче заједничке економске и монетарне политике, сведоци смо потпуног неуспеха и недостатка основне солидарности међу чланицама; позната нам је ситуација у којој је, Грчку од банкрота морао да „спашава“ ММФ, а не ЕУ. Или следећи података - од највећих корисника структурних фондова Уније, Грчка, Шпанија и Португалија, прерасле су у највеће нестабилне зависнике, којима ни тридесетогодишњи приступ фондовима није помогао да се економски консолидују. И тако неспремни за јединствену валуту и неконкурентни на јединственом тржишту, сада им озбиљно прети банкрот. Па када упоредимо Грчку као чланицу, и Исланд који није члан ЕУ, видећемо велику разлику. Исланд се захваљујући самосталној монетарној политици полако опоравља, док Грчка везана евром и централизованом монетарном политиком ЕМБ-а није у могућности да девалвира валуту, што би јој увелико помогло у економском опоравку. Па и поред те познате чињенице имамо прилике ових дана да чујемо „васкрслог“ Лабуса и остале експерташе у њиховом хорском залагању за моментални прелазак на евро у Србији. Упозоравајуће је и искуство суседа Бугарске која је као нова чланица већ заражена „грчким вирусом“ – огромним буџетским дефицитом.

Несумњиво је да ће доћи до предаха и застоја у даљим интеграцијама. Само је питање колико ће тај предах трајати и да ли ће се уопште завршити. У данашњим условима великих глобалних и економских изазова, немогућности да институционално и политички апсорбује нове чланице, ЕУ се налази на прекретници која ће сасвим сигурно завршити застојем и падом ентузијазма за нове чланице. Већ сам напоменуо како је Тадић панично реаговао на почетак бриселског шапутања и назнаке о застоју. Због тога питам наше власти: Да ли је вредно правити труле компромисе по питању Косова, а све зарад уласка у један ризичан, скуп и нестабилан пројекат?

Мислим да у Србији полако сазрева тренутак, да се после хлађења почетног нереалног еуро-ентузијазма (који је владао скоро међу свим странкама у периоду од октобарске револуције до нелегалног признања криминалног режима на Косову), покрене озбиљна дебата о томе да ли вреди улагати националну енергију у правцу европских интеграција. Све више и више чујемо гласове који говоре о преиспитивању сврсисходности уласка у организацију која је изгубила политички компас и пролази кроз озбиљну институционалну кризу; организацију која флангантно крши територијални интегритет наше државе; организацију која нам је донела толико зла током грађанског рата, бомбардовања; организацију у којој би Србија играла једну маргиналну улогу и била

вечити аутсајдер и статиста итд.

Алтернатива политици „ЕУ нема алтернативу“

Колико је била погубна слепа вера у комунистичку идеологију за српски народ, толико су и у овој другој, европејској идеологији, српски грађани заслепљени лажним бљештавилом европског раја који их наводно чека. Главни проблем је визија која представља основу деловања ове власти, а то је фукујамска утопија демократско-либералне дембелије у којој је историја непозната реч, док се братство и љубав међу народима неометано шири. У таквом капиталистичком „царству слободе“ нема места конфликту и трвењу међу анахроним и изумирућим нацијама, а конзумеризам и хедонизам постају основна морална начела глобалног села.

Иако сматрам да фаталистички ставови немају места у озбиљној државничкој политици, било би пожељно да једна нова крилатица замени ову отрцану и кратковиду. Та крилатица би гласила: Србија нема алтернативу! Српски политичари морају да схвате, да једино Србија и српски национални интереси немају алтернативу и не могу се заменити идеолошким и политикантским паролама и популистичким причама. Таква парола би била једина „достојна своје искључивости и радикалности“ и нешто што би требало да буде камен стожер спољне политике Србије.

Сматрам да постоји алтернатива поштапалици „ЕУ нема алтернативу“, чак и у случају да ЕУ не одложи чланство Србије. Пре свега, надам се да ће у скорије време на власт доћи политичка опција која неће олако трговати државним интересима и која ће у погодном моменту озбиљно проценити да ли вреди улазити у ризикантне интеграционе процесе.

Што се тиче конкретних спољнополитичких потеза, које би власт у Србији требало да уради по питању Косова, прво и основно је прихватање принципа реал-политике. Ни више ни мање него само да чинимо оно што би чиниле и све остале нације које се боре против отимања дела своје територије.

Конкретно, наша власт треба да јасно и једнозначно свима стави до знања да је примарни циљ наше државе очување територијалног интегритета и борба за повратак суверенитета на окупирани део наше територије:

- Државе које флангрантно крше територијални суверенитет наше земље треба да схвате да такво агресивно понашање озбиљно нарушава међусобне односе;
- ЕУ треба упозорити да је њена подршка Еулексу неприхватљива и да без престанка имплементације Артисаријевог плана, неће бити никаквог напретка у разговорима ЕУ и Србије;
- Потребно је покренути тужбе пред Међународним судом правде против свих држава које су признале независност (иако је непроцењива штета учињена због неадекватне, конфузне и млаке реакције српских власти непосредно после косоварског проглашења независности);
- До даљњег повући амбасадоре из држава које су успоставиле дипломатска представништва на Косову и снизити дипломатске односе на ниво отпрањика послова у свим државама које су признале независност, а да још нису поставиле амбасадоре на Косову;
- Упозорити амбасадоре земаља које су признале Косово, да би било какве изјаве медијима, и лобирање за независно Косово, односно отворено кршење територијалног интегритета Србије, имале за последицу проглашење таквог амбасадора за *personanong rata* ;
- Иступити у знак протеста из Партнерства за мир и обуставити било какав облик војне и одбрамбене сарадње са чланицама НАТО-а;
- Интезивирати војну и одбрамбену сарадњу са Русијом, Кином и Индијом, укључујући заједничке војне копнене и ваздушне вежбе на територији Србије;
- добити статус земље посматрача при Шангајској организацији за сарадњу, не

искључујући могућност пуноправног чланства;

- јачати државне органе на Косову и одржати изборе и успоставити паралелне структуре у свим местима где су „српски хонорарци“ учествовали на нелегалним локалним изборима.

Једино после таквих потеза и много других, ЕУ и остатак света би нас почео озбиљније схватити и поштовати, а „српска цена“ би нагло порасла у очима Запада. Само се сетимо како је након продаје НИС-а и посете Медведева Србији, уследила „инфлација изјава“ званичника држава чланица ЕУ око пожељности Србије у ЕУ. И то све само због једне посете и приватизације. Несумњиво, да једино конкретном реал-политиком, Србија може да увећа свој маневарски простор и повећа шансе за што скорије враћање суверенитета над Косовом и Метохијом.

Да закључим, најважније је да не посустајемо у нашој борби за историјску правду и да истрајно, одлучно и бескомпромисно наставимо борбу за српско Косово. То је, наравно, могуће само ако ова политичка гарнитура изгуби изборе. Надам се да ће се грађани Србије после година лажних обећања и „пропагандних цунамија“, пробудити и довести на власт државотворну политичку опцију. И спољнополитичке околности се радикално мењају. Увелико се рађа мултиполарни свет, Америка је политички и економског џин на стакленим ногама, Европа је политички патуљак, док нови центри моћи јачају. Замислите само: Да је почетком осамдесетих неко у јавности рекао шта ће се догодити деведесетих, или шта ће Русија деведесетих постати данас, прогласили би га за лудака; истина ми смо сада неки други „лудаци“, „лудаци“ за данашњу европејску јавност и политичаре. Нема краја историји и велике промене су на видику. Ако се храбро и јуначки супротставимо и издржимо притиске и уцене са Запада, не сумњам да ће коначна победа бити наша.